

Helsingfors/Mariehamn 25.10.2010

Nr 39/10

Hänvisning Ålands lagtings skrivelse
29.9.2010, nr 145/2010.

Till Justitieministeriet

Ärende Utlåtande över landskapslag om ändring av 1 § landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om utsläppshandel, antagen av lagtinget 29.9.2010.

Landskapslagens huvudsakliga innehåll

Genom landskapslagen görs rikets lag om handel med utsläppsrätter för luftfart (FFS 34/2010, nedan rikslagen) med vissa undantag tillämplig i landskapet. Landskapslagen utgör en implementering av direktiv 2008/101/EG om ändring av direktiv 2003/87/EG så att luftfartsverksamhet införs i systemet för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom unionen. Rikslagens syfte är att minska koldioxidutsläppen från luftfart på ett kostnadseffektivt och ekonomiskt effektivt sätt.

Lagstiftningsbehörigheten

I en landskapslag kan enligt 19 § 3 mom. i självstyrelselagen för vinnande av enhetlighet och överskådlighet intas stadganden av rikslagstiftningsnatur som i sak överensstämmer med motsvarande stadganden i rikslag. Intagande av sådana stadganden i en landskapslag medför inte ändring i fördelningen av lagstiftningsbehörigheten.

Föremålet för regleringen i landskapslagen hänför sig till ett flertal lagstiftningsområden av vilka de mest centrala är skyddet av miljön och näringsverksamhet. Enligt 18 § 10 punkten i självstyrelselagen har landskapet lagstiftningsbehörighet i fråga om natur- och miljövård och enligt 22 punkten i fråga om näringsverksamhet med vissa undantag som det inte nu är fråga om. Dessutom gäller landskapslagen landskapets myndigheter, som utgör landskapsbehö-

riighet enligt 18 § 1 punkten i självstyrelselagen. Enligt 27 § 4 punkten i självstyrelselagen har riket lagstiftningsbehörighet i fråga om förhållandet till utländska makter med beaktande av bestämmelserna i 9 och 9a kap. i självstyrelselagen.

Enligt självstyrelselagens 27 § 14 punkt har riket lagstiftningsbehörighet i ärenden gällande luftfart.

I självstyrelselagens 30 § 15 punkt anges att frågor som gäller rätt att idka intern lufttrafik i landskapet ankommer på landskapsregeringen, dock så att utlåtande av riksmyndigheterna skall inhämtas. Enligt 30 § 16 punkt skall samråd äga rum med landskapsregeringen när en riksmyndighet handlägger sådana frågor rörande lufttrafiken som har särskild betydelse för landskapet.

Av definitionerna i rikslagens 2 § om lagens tillämpningsområde framgår att lagstiftningen även kan beröra intern lufttrafik i landskapet till den del den utgör riksbehörighet. Rikslagen kan därför genom landskapslag göras tillämplig även beträffande landskapets behörighetsområden. Till den del den genom landskapslagen antagna rikslagen innehåller stadganden som utgör riksbehörighet kan de med stöd av 19 § 3 mom. i självstyrelselagen intas i landskapslagstiftningen.

Rikslagen görs tillämplig i landskapet genom att en ny 3 punkt fogas till 1 § 1 mom. i landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om utsläppshandel (ÅFS 31/2009). Med anledning härav konstateras att Ålandsdelegationen 4.3.2009 och högsta domstolen 19.5.2009 avgivit utlåtanden om sistnämnda landskapslag. Beträffande lagstiftningsbehörigheten i övrigt hänvisar Ålandsdelegationen i tillämpliga delar till nämnda utlåtanden. Förutom det som framgår av utlåtandena konstaterar Ålandsdelegationen att rikslagens bestämmelser om administrativt tvång samt straff kan intas i landskapslagstiftningen med stöd av 18 § 25 och 26 § till den del de utgör landskapsbehörighet.

Beträffande bedömningen av landskapslagars förenlighet med EU:s regelverk har Ålandsdelegationen och justitieministeriet överenskommit om följande förfarande:

”Då landskapslagarna i enlighet med självstyrelselagens bestämmelser tillställs justitieministeriet och Ålandsdelegationen gör justitieministeriet en förhandsbedömning om ministeriet avser att tillställa delegationen en komplettering beträffande de EG-rättsliga aspekterna. I sådana fall meddelar justitieministeriet Ålandsdelegationen att en sådan komplettering kommer att tillställas delegationen. I dessa fall inväntar Ålandsdelegationen justitieministeriets komplettering förrän delegationens utlåtande över ifrågavarande landskapslagstiftning tillställs ministeriet”.

Ålandsdelegationen konstaterar att justitieministeriet i det nu aktuella ärendet vare sig aviserat eller inkommit med här avsedd komplettering.

Ålandsdelegationens utlåtande

Ålandsdelegationen har med beaktande av självstyrelselagens stadganden funnit att hinder för ikraftträdande av landskapslagen inte föreligger.

Närvarande Ordföranden Lindbäck, ledamöterna Erlandsson, Mäenpää och Olsson jämte suppleanten Lindholm.

På Ålandsdelegationens vägnar:

Peter Lindbäck
ordförande

Rainer Åkerblom
sekreterare